

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
WYKAZ SKRÓTÓW	13

Część I **PRAWO FINANSOWE** **JAKO DZIAŁ PRAWA PUBLICZNEGO** **I DYSCYPLINA NAUKOWA**

Rozdział I. PRAWO FINANSOWE JAKO DZIAŁ PRAWA PUBLICZNEGO	17
1. Geneza oraz istota i funkcje prawa finansowego	17
2. Charakterystyka ogólna norm prawa finansowego	26
3. Hipoteza normy prawa finansowego	27
4. Podmioty bierne prawa finansowego	33
4.1. Osoby fizyczne jako podmioty prawa finansowego	33
4.2. Osoby prawne jako podmioty prawa finansowego	37
4.3. Jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej jako podmioty prawa finansowego	40
5. Podmioty czynne prawa finansowego	41
6. Uprawnienia i obowiązki prawnofinansowe (dyspozycja normy prawnofinansowej)	43
7. Sankcje normy prawa finansowego i odpowiedzialność w prawie finansowym	48
8. Specyfika źródeł prawa finansowego	53
9. Znaczenie konstytucji jako źródła prawa finansowego	55
10. Ustawy w prawie finansowym	62
11. Akty wykonawcze w prawie finansowym	64
12. Akty prawa międzynarodowego i prawa europejskiego jako źródła prawa finansowego ...	65
 Rozdział II. PRAWO FINANSOWE JAKO DYSCYPLINA NAUKOWA I DYDAKTYCZNA	 68
1. Dynamika zmian zakresu i systematyki prawa finansowego oraz jego powiązań z innymi działami prawa	68
2. Problem autonomiczności prawa finansowego	71
3. Zasady ogólne prawa finansowego	73

4. Nauka i nauczanie prawa finansowego	76
Problemy seminaryjne	81
Zalecana literatura	82

Część II

PRAWO WALUTOWE I PRAWO DEWIZOWE

Rozdział III. PRAWO WALUTOWE	85
1. Pojęcie i zakres prawa walutowego oraz jego źródła	85
2. Europejskie prawo walutowe	88
3. Polski system pieniężny przed i po wejściu do Europejskiej Unii Walutowej	97
3.1. Waluta obowiązująca i jej emisja	97
3.2. Centralny bank państwa a Europejski System Banków Centralnych	99
3.3. Założenia polityki pieniężnej (funkcje, treść i charakter prawny, kontrola realizacji)	102
Rozdział IV. PRAWO DEWIZOWE	107
1. Pojęcie i modele prawa dewizowego	107
2. Europejskie prawo dewizowe	108
3. Obowiązujące w Polsce prawo dewizowe	111
3.1. Źródła prawa dewizowego	111
3.2. Zakres przedmiotowy prawa dewizowego	111
3.3. Podmioty prawa dewizowego oraz ich obowiązki i kompetencje	113
3.4. Ograniczenia dewizowe oraz sposoby ich uchylania	115
Problemy seminaryjne	119
Zalecana literatura	119

Część III

PRAWO FINANSOWE DOCHODÓW PUBLICZNYCH

Rozdział V. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA DOCHODÓW PUBLICZNYCH	123
1. Pojęcie i klasyfikacja dochodów publicznych	123
2. Stanowienie, planowanie, gromadzenie i kontrola dochodów publicznych	128
3. Zasady podziału dochodów publicznych	130
Rozdział VI. PODATKI I PRAWO PODATKOWE	133
1. Pojęcie i rodzaje podatku oraz jego konstrukcja prawna	133
2. Źródła prawa podatkowego	139
3. Europejskie prawo podatkowe	142
4. Zasady podatkowe	144
Rozdział VII. PRAWO ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH	150
1. Zobowiązania podatkowe (pojęcie, powstawanie, odpowiedzialność)	150
2. Odpowiedzialność za zaległości podatkowe	157

3. Wygasanie zobowiązań podatkowych	159
4. Zabezpieczenie oraz dobrowolne i przymusowe wykonanie zobowiązań podatkowych	160
Rozdział VIII. PRAWO O POSTĘPOWANIU PODATKOWYM	163
1. Cele, podstawy prawne i zasady postępowania podatkowego	163
2. Organy podatkowe i ich właściwość oraz podmioty wykonujące niektóre funkcje organów podatkowych	164
3. Uczestnicy postępowania podatkowego oraz ich prawa i obowiązki	172
4. Dwuinstancyjność postępowania podatkowego oraz sądowa kontrola ostatecznych orzeczeń organów podatkowych	173
5. Czynności sprawdzające oraz kontrola podatkowa i kontrola skarbową a postępowanie podatkowe	177
Rozdział IX. PRAWO O PODATKACH	181
1. Systemy podatkowe	181
2. Podatki przychodowe	184
3. Podatki dochodowe	188
4. Podatki przychodowo-dochodowe	192
5. Podatki konsumpcyjne	194
6. Podatki majątkowe	198
Rozdział X. PRAWO O POZOSTAŁYCH DOCHODACH PUBLICZNYCH	202
1. Opłaty publiczne	202
2. Dochody majątkowe	204
3. Obowiązkowe wpłaty z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz na rzecz funduszy celowych	205
4. Inne wpłaty o charakterze publicznym	207
Problemy seminaryjne	210
Zalecana literatura	210

Część IV

PRAWO FINANSOWE

SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

Rozdział XI. SEKTOR FINANSÓW PUBLICZNYCH JAKO PRZEDMIOT PRAWA FINANSOWEGO	213
1. Pojęcie i zakres sektora finansów publicznych w prawie europejskim i polskim	213
2. Klasyfikacja i reżim prawny jednostek sektora finansów publicznych	219
2.1. Klasyfikacja jednostek sektora finansów publicznych	219
2.2. Podstawowe formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych	223
2.2.1. Jednostki budżetowe	223
2.2.2. Gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych	226
2.2.3. Zakłady budżetowe	230
2.2.4. Fundusze celowe	231
3. Jednolite zasady gospodarki finansowej w sektorze finansów publicznych	234
4. Odrębne zasady gospodarki finansowej niektórych jednostek sektora finansów publicznych	242

5. Reżim prawnofinansowy podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych	252
Rozdział XII. PRAWO FINANSOWE WYDATKÓW PUBLICZNYCH	254
1. Ekonomiczna i prawna natura wydatków publicznych	254
2. Powinności państwa w zakresie wydatków publicznych	260
3. Programowanie i planowanie wydatków publicznych w świetle prawa	267
4. Zasady i mechanizmy dokonywania wydatków publicznych	271
5. Problem racjonalizacji wydatków publicznych	273
Rozdział XIII. PRAWO BUDŻETOWE	280
1. Pojęcie i zakres oraz źródła prawa budżetowego	280
2. Europejskie prawo budżetowe	283
3. Zasady budżetowe	286
3.1. Pojęcie i katalogi zasad budżetowych	286
3.2. Zasada powszechności (zupełności) budżetu	287
3.3. Zasada jedności formalnej budżetu	288
3.4. Zasada jedności materialnej budżetu	294
3.5. Zasada szczegółowości budżetu	295
3.6. Zasada przejrzystości i jawności budżetu	298
3.7. Zasada roczności budżetu	300
3.8. Zasada równowagi budżetowej oraz konsekwencje prawne jej braku. Deficyt budżetowy oraz dług publiczny	302
3.9. Zasada uprzedniości budżetu	315
4. Tworzenie projektu ustawy budżetowej a system planowania finansowego sektora finansów publicznych oraz planowania finansowego w Unii Europejskiej	316
5. Uchwalanie, wykonywanie, kontrola i ocena ustawy budżetowej	324
5.1. Uchwalanie ustawy budżetowej	324
5.2. Reakcje Prezydenta RP na ustawę budżetową (ustawę o prowizorium budżetowym i ustawę o zmianie ustawy budżetowej) oraz na jej nieuchwalenie w konstytucyjnym terminie	333
5.3. Badanie konstytucyjności ustawy budżetowej (ustawy o prowizorium budżetowym i ustawy o zmianie ustawy budżetowej) przez Trybunał Konstytucyjny	334
5.4. Uchwalanie ustawy o zmianie ustawy budżetowej	337
5.5. Uchwalanie ustawy o prowizorium budżetowym	339
5.6. Zasady i mechanizm wykonywania ustawy budżetowej	342
5.7. Reżim prawny wydatkowania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej	347
5.8. Kontrola i ocena wykonania ustawy budżetowej	349
6. Prawo budżetowe samorządu terytorialnego	353
6.1. Podstawy prawne oraz struktura wydatków i dochodów jednostek samorządu terytorialnego	353
6.2. Środki obce jako źródła finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego	357
6.3. Uchwała budżetowa (projektowanie i uchwalanie)	364
6.4. Wykonywanie budżetu jednostek samorządu terytorialnego	370
6.5. Sprawozdawczość i kontrola budżetu jednostki samorządu terytorialnego	372
Problemy seminaryjne	373
Zalecana literatura	373